

CAPITOLUL V. PROTOTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA

Spațiul biogeografic al județului Argeș, străbătut de paralela 45° chiar pe linia de incidență între Subcarpații de Curbură și Câmpia Română, cuprinde într-o așezare armonioasă cele trei categorii de relief – câmpie, deal, munte, cu o diversitate mare de condiții de climă, sol și hidrologie ce implică o mare varietate de ecosisteme terestre și acvatice specifice zonelor de munte, deal, câmpie, cursurilor de apă, luncilor, lacurilor, peșterilor, etc.

Având în vedere poziția sa geografică, județul Argeș dispune de o diversitate biologică bogată și variată, exprimată atât la nivel de ecosisteme, cât și la nivel de specii de plante și animale din flora și fauna sălbatică, unele inestimabile prin valoarea și unicitatea lor. Pădurea se desfășurată (278000 ha din care padure) de la 150 m până la 1800 m, ocupă 40,7 % din teritoriul județului. Gradul mare de împădurire al județului, în special în zona montană și în Subcarpați oferă condiții optime de viață pentru multe specii de plante și animale de interes științific, peisagistic și economic (acestea conțin circa 60 specii de arbori, 38 specii arbustive, 286 specii erbacee și subarbustive, dintre acestea sunt ocrotite 120 specii). Au fost identificate un număr de 24 specii de floră de interes național și 17 specii de floră de interes comunitar precum și un număr de 29 de specii de faună de interes național și un număr de 24 specii de interes comunitar).

În general, cadrul natural al județului se menține în parametri naturali de calitate, existând condițiile necesare conservării diversității biologice.

În prezent nu există un sistem de monitoring integrat care să includă și monitorizarea diversității biologice, astfel încât o analiză completă la nivelul biodiversității este foarte greu de realizat.

V.1. Amenințări pentru biodiversitate și presiuni exercitate asupra biodiversității

V.1.1. Speciile invazive

Convenția privind Diversitatea Biologică definește o specie alogenă ca fiind "o specie, subspecie sau un taxon inferior, introdus în afara răspândirii sale naturale din trecut sau prezent, incluzând orice parte, gamet, semințe, ouă sau mijloace de răspândire a acestor specii, care pot supraviețui și se pot reproduce ulterior", în timp ce o specie alogenă invazivă este "o specie alogenă a cărei introducere și/sau răspândire amenință diversitatea biologică".

Competiția determinată de speciile adventive invazive, cu speciile și comunitățile de plante indigene dintr-o anumită regiune are drept consecință imediată și directă un declin rapid al stării biodiversității naturale, atât în termeni calitativi, cât și cantitativi. S-a constatat, spre exemplu, că, în Europa centrală, există o relație directă între invazia speciei central-asiatice *Impatiens parviflora* DC. și scăderea diversității floristice și fitocenotice a pădurilor de fag. În aceste păduri, *Impatiens parviflora* a înlocuit aproape în totalitate specia indigenă *Impatiens noli-tangere* L. (slăbănogul) [Chmura & Sierka 2006]. Alte efecte: - alterarea ciclurilor naturale ale nutrienților și apei în ecosistemele invadate; - afectarea fungilor micorizanți, cu efecte directe asupra scăderii vitalității multora dintre speciile micorizante; - schimbarea chimismului solurilor (eliminarea substanțelor alelopactice etc.), cu efect de modificare a structurii comunităților vegetale; - deteriorarea habitatelor terestre și acvatice; spre exemplu, invazia speciilor *Elodea canadensis* și *E. nuttallii* în apele râurilor și lacurilor din Europa a condus la reducerea biodiversității acestor ecosisteme; - reducerea surselor de hrană pentru fauna autohtonă; spre exemplu, invazia speciei *Xanthium spinosum* (de origine sud americană) în pajiștile din Europa de est și centrală conduce la eliminarea speciilor

autohtone, bune furajere; - modificări în succesiunea fitocenozelor, lanțurilor trofice etc.; - creșterea incidenței unor agenți patogeni și apariția unor boli exotice.

În concluzie, situația actuală în România poate fi caracterizată prin:

- un grad redus de conștientizare al opiniei publice și în consecință o opoziție a societății civile la intervențiile administrației guvernamentale;
- grad extrem de redus de accesibilitate a informațiilor științifice, mai ales în legătură cu identificarea speciilor, analiza de risc, etc;
- absența unei abordări prioritare a acțiunilor privind controlul speciilor invazive;
- introducerea nestanjenită a speciilor invazive – adesea pe calea poștei – ca și măsuri inadecvate de inspecție și carantină;
- capacitate de monitorizare inadecvată;
- lipsa unor măsuri de urgență efective;
- legislație depășită sau inadecvată;
- slabă coordonare între agențiile guvernamentale, autoritățile locale și comunitățile locale.

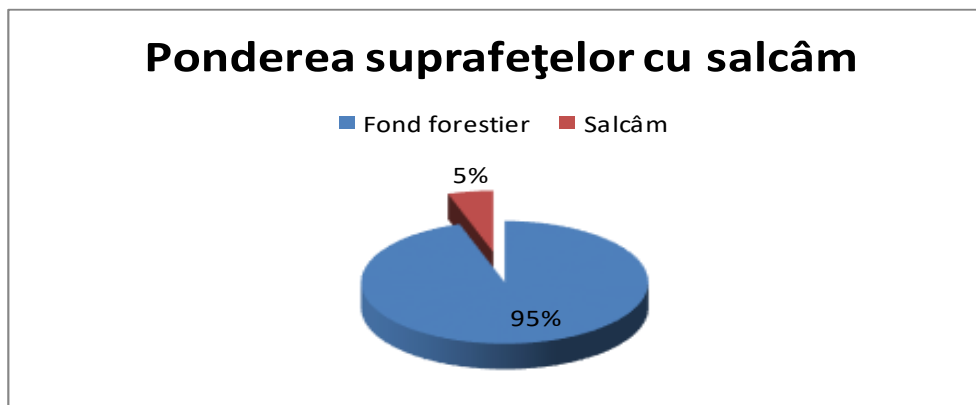
La nivel național, în perioada 2018-2022 se derulează proiectul 16 „Managementul adecvat al speciilor invazive din România, în conformitate cu Regulamentul UE 1143/2014 referitor la prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive” 17. Proiectul este cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020. Obiectivul general promovează acțiuni ce contribuie la conformarea cu prevederile Regulamentului UE 1143/2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, la îndeplinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Biodiversitate 2020, ale Cadrului de Acțiuni Prioritare pentru Natura 2000 și ale Strategiei Naționale și Planului de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2014 – 2020. Concret, proiectul contribuie la identificarea și prioritizarea speciilor alogene invazive în România și a căilor de introducere, controlul și eradicarea speciilor prioritare. Totodată, va contribui la managementul adecvat al siturilor Natura 2000 în România, obiectiv al Cadrului de Acțiuni Prioritare pentru Natura 2000, prin combaterea speciilor invazive. Astfel, în cadrul activităților proiectului au fost elaborate listele preliminare la nivel național ale speciilor alogene invazive și potențial invazive din România (plante, pești, mamifere, reptile, păsări), cartarea speciilor alogene invazive marine și elaborarea listei naționale a speciilor alogene invazive marine.

Salcâmul

Peste tot unde a fost introdus, salcâmul s-a răspândit rapid și având un ritm de creștere ridicat, a format, în multe locuri, populații dense care au umbrit terenul, împiedicând creșterea speciilor heliofile și dislocuind vegetația nativă [Call 2002; Wieseler 2005; Wittenberg 2005]. În zonele aride, salcâmul reprezintă o amenințare serioasă asupra vegetației native din arealele uscate și nisipoase, din padurile cu stejari și de la limita zonei forestiere [Wieseler 2005]. Acumularea azotului în sol datorită nodozităților radiculare ale salcâmului poate cauza probleme serioase în conservarea vegetației native, prin stimularea speciilor nitrofile; de asemenea, prin transpirația foarte intensă, salcâmul secătuiește solul de apă, diminuând disponibilul de apă pentru alte plante [Bartha et al. 2008].

Figura 5.1.1.

Ponderea suprafețelor cu salcâm

V.1.2. Poluarea și încărcarea cu nutrienți

Eutrofizarea apelor – se manifestă mai ales în cazul apelor stătătoare, sau cu viteză foarte mică de curgere, având loc “înflorirea” masivă a lacurilor, bălților, a apelor marine și oceanice de coastă, azotații fiind forma accesibilă plantelor, inclusiv algelor verzi albastre. Dezvoltarea algelor duce la scăderea transparenței apei, scăderea concentrației oxigenului dizolvat în apă, apariția și ulterior amplificarea proceselor de degradare anaerobă, cu formare de gaz metan și amoniac, fenomene însoțite de dispariția faunei acvatice și în final, se poate forma o mlaștină

- distrugerea stratului de ozon - prin desfășurarea procesului de denitrificare, (dar și din cel de nitrificare) poate rezulta oxidul nitros N_2O . Acesta contribuie la distrugerea stratului de ozon, ca urmare a fotolizei pe care o suferă sub acțiunea radiației UV, fiind astfel un “consumator” de O_3 , produsul final de reacție fiind HNO_3 ;

- azotații sunt substanțe foarte ușor levigabile, putând astfel ajunge prin infiltrațiile apei de suprafață sau a apelor pluviale în stratul de apă freatică, uneori transportul acestora făcându-se la mare distanță, funcție de permeabilitatea solului, și impurificând sursele subterane de apă, făcându-le improprie consumului, ceea ce ridică probleme de tratare a apei sau de apelare la alte surse, ducând în final la creșterea prețului apei și posibilă apariție în apă a unor noi poluanți (impurificare secundară).

V.1.3. Schimbările climatice

Toate prognozele pe termen lung anunță pentru România iminența unor schimbări radicale ale climei – veri extrem de secetoase, schimbări bruște de temperatură și ploi torențiale (peste 150 litri pe metru pătrat) urmate de inundații. În România va fi tot mai cald, va ploua tot mai rar și mai puțin și se vor intensifica fenomenele meteorologice extreme. Până în anul 2030 este de așteptat o încălzire medie anuală între 0,5 și 1,5 grade. Se va accentua deficitul de precipitații, îndeosebi în sudul și în sud-estul țării (Administrația Națională de Meteorologie, citată de www.ecomagazin.ro, 2009). Biodiversitatea, agricultura, resursele de apă, silvicultura, infrastructura, energia, turismul și sănătatea populației sunt numai câteva dintre domeniile ce vor fi masiv afectate de schimbările ecoclimatice. Zonele urbane vor deveni tot mai dificil de locuit, infrastructura va fi tot mai expusă efectelor produse de diverse intemperii, căderile abundente de zăpadă și de ploi, furtunile, inundațiile vor deteriora grav terenurile și se vor produce mari modificări de relief. Toate acestea pot duce la creșterea numărului de decese, la acutizarea afecțiunilor cardiovasculare și respiratorii, la creșterea incidenței bolilor de nutriție. Restricțiile utilizării apei în sectorul industrial, agricol și chiar menajer vor fi tot mai frecvente. Creșterea concentrațiilor de poluanți din sol va afecta calitatea apei, ceea ce va crește numărul îmbolnăvirilor, mai ales în zonele cu acces redus la apa potabilă. Între sectoarele economice cele mai afectate de aceste schimbări se va afla agricultura. În zonele puternic afectate de secetă se va produce o reorientare a

culturilor agricole, așa încât numărul speciilor de plante exotice va crește. O consecință directă a secetei va fi scăderea debitelor râurilor, ceea ce va determina reducerea producției de energie în hidrocentrale, în condițiile în care, până în anul 2030, cererea de energie pe perioada verii va crește cu 28%, din cauza temperaturilor ridicate. Este de așteptat ca până la sfârșitul secolului al XXI-lea temperatura la nivel global să crească cu 4 grade față de situația actuală. România va fi, practic, împărțită în două zone distincte – jumătatea nordică va fi afectată mai mult de ploi și temperaturi scăzute, în timp ce sudul țării va avea parte de temperaturi ridicate, ce vor produce deșertificări în unele zone. Previziunile arată că suprafața deșertificată se poate tripla în următorii 20 de ani, dacă nu se acționează în consecință

Evoluția climatică și consecințele acesteia

Din datele OMM (Organizația Meteorologică Mondială) cu sediul la Geneva, temperatura medie a globului a crescut în perioada 1901 – 2000 cu 0,6 ° C ceea ce este extrem de mult. Pentru România, conform INMH – București, această creștere este de 0,3 ° C, mai mare în regiunile de sud și est (0,8 ° C) și mai mică în regiunile intracarpatică (0,1 ° C). Încălzirea climei este mai pronunțată după anii 1961 și cu deosebire după anul 2000 (2003, 2005) când frecvența zilelor tropicale (maxima zilnică > 30 ° C) a crescut îngrijorător de mult și zilele de iarnă (maxima zilnică < 0 ° C) a scăzut substanțial. Drept urmare mai multe zone din țara noastră prezintă un risc ridicat de secetă și deșertificare în special cele unde temperatura medie anuală este mai mare de, 10 ° C; suma precipitațiilor atmosferice anuale este sub 350 – 550 mm; precipitații aprilie – octombrie sunt sub 200 – 350 mm iar rezerva apă din sol 0 – 100 cm la 31 martie este mai mică de 950 – 1500 mc /ha.

Conform Convenției Națiunilor Unite pentru Combaterea Deșertificării (UNCDD) indicele de ariditate (cantitatea anuală de precipitații / evapotranspirația potențială – ETP) pentru zonele aride, deșerturi este de 0,05 și pentru zonele subumed uscate de 0,65 , prag peste care un teritoriu se consideră a fi aproape de normalitate. Conform acestei convenții ETP pentru stepă și silvostepă este de 400 – 900 mm și pentru zona montană de 300 mm de apă.

În al patrulea raport (2007) al Comitetului Internațional pentru Schimbări Climatice (IPCC) pentru perioada 2020 – 2030 față de anul 2000 într-o variantă optimistă se estimează o creștere globală a temperaturii medii cu 0,5 ° C și într-o variantă mai pesimistă cu 1,5 ° C iar în perioada 2030 – 2100 creșterea în cele două variante se situează între 2,0 ° C și 5,0 ° C, ceea ce este extrem de mult. Dacă am lua nivelul anului 2070 cu o creștere de numai 3 ° C față de nivelul actual, atunci 68 % din teritoriul României situat sub 500 m altitudine va fi supusă aridizării și deșertificării, respectiv o suprafață mai mult decât dublă cea a zonei montane actuale

Repartizarea altitudinală procentuală a formelor de relief din teritoriul României (după GEOGRAFIA ROMÂNIEI vol.I, 1983)

Altitudini (m)	% din teritoriul României (237,5 mii km ²)	din care:		
		Munți	Dealuri	Câmpii
peste 2000	1	3		
1500 - 2000	3	7		
1000 - 1500	6	19		
700 - 1000	12	36	3	
500 - 700	10	16	12	
300 - 500	18	12	38	1
200 - 500	12	7	24	5
100 - 200	18		18	35
0 - 100	20		5	59
Peste 500 m	32	81	15	
Sub 500 m *)	68	19	85	100

*) teritoriul afectat de aridizare și deșertificare în cazul creșterii temperaturii medii a aerului cu 3 °C, prognoză până în anul 2070.

Prin creșterea cu 3 °C a temperaturii medii a aerului pe teritoriul României se prognozează că Dobrogea, Sudul Moldovei, Vestul Ardealului, Banatul, Sudul Olteniei și o bună parte din Sudul Câmpiei Române, respectiv peste 30 % din țară va fi supusă unui proces de deșertificare și restul de cca. 38 % unui proces de aridizare accentuată, care va cuprinde în continuare toate câmpiile noastre, până la 85 % din suprafața dealurilor și aproape 20 % din munții de la altitudini mai joase ale țării.

Prognoza modificărilor bioclimatice

Schimbările climatice prognozate vor avea o incidență majoră asupra redistribuției actuale a vegetației pe zone și etaje altitudinale care la rândul lor se vor resfrânge asupra habitatelor și performanțelor economice. Conform prognozelor pentru anii 2070 o creștere cu

3 °C a temperaturii medii a aerului în zona montană după gradientii altitudinali actuali (-0,5 °C / 100 m alt.) se estimează o creștere cu cca. 600 m a etajării actuale a vegetației primare.

Pentru zona montană din țara noastră aceste modificări bioclimatice la nivelul anului 2070 se prezintă astfel

Modificarea etajelor bioclimatice și de vegetație la o creștere a temperaturii medii a aerului cu 3°C (prognoză anul 2070) (după Marușca, 2007)

Etaje (zone) actuale	Altitudinea (m)	TEMPERATURA medie anuală(°C)		PRECIPITAȚII anuale (mm)		Etaje (zone) schimbate după zeci de ani
		Actuală	Nivel an 2070	Actuală	Nivel an 2070	
Alpin	2200- 2400	- 1	2	1500	1250	Molid
Jneapăn	2000-2200	0	3	1450	1150	Molid
Jneapăn	1800-2000	1	4	1350	1050	Mo + Fa
Molid	1600-1800	2	5	1250	950	Fag
Molid	1400-1600	3	6	1150	850	Fag
Mo + Fa	1200-1400	4	7	1050	800	Gorun
Fag	1000-1200	5	8	950	700	Stejari
Fag	800-1000	6	9	850	600	Silvostepă
Gorun	600-800	7	10	800	500	Stepă
(Stejari) (Silvostepă) (Stepă)	GRADIENTII pentru 100 m alt.	-0,5 °C	-0,5 °C	+ 45 mm	+ 45 mm	(Subumed – uscate) (Semiaride) (Aride - deșerturi)

Din aceste date rezultă că în munții înalți vor dispărea etajele alpin și subalpin (al jneapănului) fiind înlocuite de etajul pădurilor de molid și fag.

În paralel zona de stepă va înlocui etajul superior al pădurilor de gorun și silvostepa va înlocui partea inferioară a etajelor pădurilor de fag. Aceste mutații majore în repartiția pe altitudine a vegetației lemnoase din zona montană va duce la reducerea naturală cu 40 – 70 % a suprafețelor de pădure actuale cu consecințe și mai dramatice asupra echilibrului hidrologic și al precipitațiilor.

Proгноza modificărilor solului montan

Schimbările climatice vor modifica și proprietățile fizico – chimice ale solurilor (Tabelul 3).

Astfel, grosimea stratului de sol în următorii 60 – 70 ani va fi aproximativ aceeași având în vedere că 1 cm sol în zona temperată se formează în cca. 100 ani. În schimb unele proprietăți agrochimice pot suferi schimbări pe o durată greu de definit până la atingerea unui echilibru specific impus de temperaturile și precipitațiile prognozate pentru anul 2070.

Modificarea condițiilor de sol la o creștere a temperaturii medii a aerului cu 3⁰C (prognoză anul 2070)

Etaje (zone) actuale	Altitudinea (m)	Grosime strat sol (cm)		Orizontul A			
		Actual	Viitor îndepărtat	pH în apă		V %	
				Actual	Viitor mai apropiat	Actual	Viitor mai apropiat
Alpin	2200- 2400	20	Creștere foarte lentă (cca.1 cm la 100 de ani)	3,6	4,5	6	24
Jneapăn	2000-2200	35		3,9	4,8	12	30
Jneapăn	1800-2000	50		4,2	5,1	18	36
Molid	1600-1800	65		4,5	5,4	24	42
Molid	1400-1600	80		4,8	5,7	30	48
Mo + Fa	1200-1400	95		5,1	6,0	36	54
Fag	1000-1200	110		5,4	6,3	42	60
Fag	800-1000	125		5,7	6,6	48	66
Gorun	600-800	140		6,0	6,9	54	72
(Stejari) (Silvostepă) (Stepă)	GRADIENTI pentru 100 m alt.	- 7,5 mm			- 0,15	- 0,15	- 3 %

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI, ANUL 2021- JUDEȚUL ARGHES

Reacția solului (pH) și gradul de saturație în baze (V%) vor suferi modificările corespunzătoare odată cu ridicarea pe altitudine a ștachetei indicatorilor bioclimatici mai activi pentru vegetație (Marușca, 2007).

Modificările mult mai lente la nivelul solului vor face ca productivitatea vegetației naturale și al culturilor agricole să fie destul de scăzută cu toate condițiile mai favorabile de căldură care vor fi pe viitor la altitudini mai înalte.

Proгноza productivității pajiștilor montane

Ca urmare a modificărilor climatice și a proprietăților fizico – chimice ale solurilor, productivitatea pajiștilor pe altitudine se va schimba în sensul atingerii unui maxim între 1600 – 1800 m față de 1000 -1200 m alt. actual, respectiv cu 600 m mai sus (Tabelul 4).

Nivelul producțiilor în schimb va fi mai scăzut decât al celor actuale datorită reducerii cu cca. 45 cm a grosimii stratului de sol și a acidității mai pronunțate cu 0,9 unități.

Proгноza productivității pajiștilor la o creștere a temperaturii medii a aerului cu 3°C (anul 2070)

Etaje (zone) posibile după zeci de ani	Altitudinea (m)	Productivitatea pajiștilor naturale					
		Producția de substanță uscată (SU) t/ha		Durata medie de pășunat (zile)	Consum specific kg SU/kg spor	Producția animalieră spor greutate (kg/ha)	
		Nefertilizat	N ₁₀₀ P ₅₀ K ₅₀ kg/ha			Nefertilizat	N ₁₀₀ P ₅₀ K ₅₀ kg/ha
Molid	2200- 2400	1,8	4,8	100	30	60	160
Molid	2000-2200	2,3	6,0	115	28	80	220
Mo + Fa	1800-2000	2,8	7,2	130	26	100	280
Fag	1600-1800	3,3	7,4	145	24	130	310
Fag	1400-1600	2,8	6,8	160	22	120	310
Gorun	1200-1400	2,3	6,2	175	20	110	310
Stejari	1000-1200	1,8	5,6	160	18	100	310
Silvestepă	800-1000	1,3	5,0	130	16	80	310
Stepă	600-800	0,8	4,4	100	14	60	310

Gradienți pentru 100 m altitudine

1800-2400	- 0,25	- 0,6	- 7,5	+ 1,0	- 10	- 30
1200-1800	+ 0,25	+ 0,3	- 7,5	+ 1,0	+ 5	0
600-1200	+ 0,25	+ 0,3	+ 15,0	+ 1,0	+ 10	0

Prin fertilizare organo – minerală cu N₁₀₀ P₅₀ K₅₀ kg/ha pe cele mai productive pajiști de la 1600 – 1800 m alt. producția crește de la 3,3 t/ha SU la 7,4 t/ha SU (224 %) unde se pot realiza după conversie în produse animaliere, 310 kg /ha spor greutate vie într-o perioadă medie de 145 zile de pășunat. Durata perioadei de pășunat variază între 100 zile la 600 - 800 m alt. datorită perioadei de uscăciune, la fel și pe ecartul 2200 – 2400 m alt. unde intervine o perioadă de vegetație mai scurtă. Durata maximă de pășunat de 175 zile se atinge la 1200-1400 m altitudine. Datorită altitudinii, consumul specific pentru 1 kg spor crește cu 1 kg SU pentru fiecare 100 m alt., respectiv de la 14 kg la 600 – 800 m la 30 kg la 2200 – 2400 m alt.

Ca urmare a scăderii temperaturilor active pe altitudine și al creșterii cantității de precipitații se crează un echilibru căldură – umiditate între 600 – 1800 m alt., interval între care productivitatea pajiștilor exprimată în spor greutate vie rămâne aproape constantă fiind în jur de 300 kg /ha pe suprafețele fertilizate la un nivel mediu. Condițiile de sol și climă din zona montană și mai nefavorabile pe altitudine pentru culturile tradiționale agricole, impune dezvoltarea creșterii animalelor erbivore pe pajiștile naturale mai performante și practicarea pe scară mai largă a agroturismului, asemănător țărilor alpine.

V.1. 4. Modificarea habitatelor

Diversitatea biologică este într-o continuă amenințare din cauza intensificării activităților economice ce exercită presiuni puternice asupra mediului. Evaluarea impactului asupra biodiversității se bazează pe criterii de evaluare care fac referire la :

- Gradul de afectarea a speciilor și habitatelor naturale din teritoriul de impact
- Modificarea parametrilor ecosistemici
- Fragmentarea ecosistemică
- Măsurile de reducere a impactului

Consecințele majore asupra biodiversității se regăsesc într-o seamă de modificări semnificative de ordin calitativ și cantitativ în structura și funcționarea ecosistemelor. Din perspectiva principiilor și obiectivelor de conservare și utilizare durabilă a componentelor biodiversității, principalele consecințe relevante sunt:

- manifestarea unui proces activ de erodare a diversității biologice care se exprimă prin dispariția sau reducerea efectivelor unor specii, în special mamifere și păsări; - fragmentarea habitatelor multor 114 specii și întreruperea conectivității longitudinale (prin bararea cursurilor de apă) și laterale (prin îndiguirea zonelor inundabile, blocarea sau restrângerea drastică a rutelor de migrație a speciilor de pești și a accesului la locurile potrivite pentru reproducere și hrănire);
- restrângerea sau eliminarea unor tipuri de habitate sau ecosisteme din zonele de tranziție (perdele forestiere, aliniamente de arbori, zone umede din structura marilor exploatații agricole sau a marilor sisteme lotice) cu efecte negative profunde asupra diversității biologice și a funcțiilor de control al poluării difuze, eroziunii solului, scurgerilor de suprafață și evoluției undei de viitură, controlului biologic al populațiilor de dăunători pentru culturile agricole, reîncărcării rezervelor sau corpurilor subterane de apă;
- modificarea amplă, uneori dincolo de pragul critic, a configurației structurale a bazinelor hidrografice și a cursurilor de apă, asociată cu reducerea semnificativă a capacității sistemelor acvatice de a absorbi presiunea factorilor antropici care operează la scara bazinului hidrografic și cu creșterea vulnerabilității lor și a sistemelor socio-economice care depind de acestea;
- simplificarea excesivă a structurii și capacității multifuncționale ale formațiunilor ecologice dominate sau formate exclusiv din ecosisteme agricole intensive și creșterea gradului lor de dependență față de input-urile materiale și energetice comerciale;
- destructurarea și reducerea capacității productive a componentelor biodiversității din sectorul agricol;
- impactul asupra peisajului, la nivelul fiecăreia din cele 3 componente ale sale: elemente culturale (așezări, infrastructură, construcții, activități umane), biodiversitate și structura geomorfologică (relief, caracteristici geologice, armonioasă a generațiilor viitoare hidrologice)

V. 1. 4. 1. Fragmentarea ecosistemelor

Fragmentarea habitatelor este cauzată de o întreagă serie de factori diferiți legați de schimbările în utilizarea terenurilor, printre care se numără extinderea urbană, infrastructurile de transport și intensificarea practicilor agricole sau silvice. Pierderea zonelor naturale are repercusiuni care se extind dincolo de dispariția speciilor rare. Astfel, se impune asigurarea condițiilor naturale necesare printr-o abordare integrată a utilizării terenurilor prin:

- Îmbunătățirea conectivității între zonele naturale existente pentru a contracara fragmentarea și pentru a accentua coerența ecologică a acestora, de exemplu prin protejarea gardurilor vii, a fâșiilor de vegetație de pe marginea câmpurilor, a micilor cursuri de apă;
- Accentuarea permeabilității peisajului pentru a sprijini dispersarea speciilor, migrația și circulația, de exemplu prin utilizarea terenurilor într-un mod favorabil faunei și florei sau introducerea unor scheme ecologice agricole sau silvice care sprijină practicile agricole extensive;
- Identificarea zonelor multifuncționale. În astfel de zone, utilizarea compatibilă a terenurilor, care susține ecosistemele sănătoase este favorizată în detrimentul unor practici distructive. De exemplu, acestea pot fi zone în care agricultura, silvicultura, activitățile de recreare și conservarea ecosistemelor funcționează toate în același spațiu. Astfel de combinații cu avantaje de ambele părți sau cu puține dezavantaje și numeroase avantaje pot aduce beneficii multiple nu numai celor care utilizează terenurile (fermieri, silvicultori, furnizori de servicii de turism etc.), ci și societății în ansamblu prin furnizarea de servicii valoroase ale ecosistemului precum purificarea apei sau îmbunătățirea solului și crearea unor spații atrăgătoare „de respiro”, de care oamenii să se bucure. Amenajarea teritoriului ghidat pe dezvoltarea de infrastructuri în afara siturilor sensibile, reducând astfel riscul fragmentării suplimentare a habitatelor. Unele cursuri de apă care traversează rezervații naturale au devenit „calea de acces” în zonă a resturilor menajere evacuate din așezările umane din amonte. Urmele trecerii turiștilor ocazionali s-au remarcat și prin deteriorarea panourilor de informare, înmulțirea potecilor și vetrelor de foc ilegale din ariile protejate. Un alt aspect negativ îl constituie colectarea de către turiști a unor specii protejate de floră sălbatică cum ar fi: flori de Rhododendron, muguri de jneapăn, floare de colț, fire de Ruscus aculeatus, etc. Prin implementarea planurilor/proiectelor aprobate/în curs se vor realiza schimbări în peisaj prin apariția unor componente antropice noi, care vin în completarea celor deja existente

V. 1. 4. 2. Reducerea habitatelor naturale și semi-naturale

Turismul necontrolat practicat intens creează impact negativ de intensitate prin deteriorarea și degradarea florei sălbatice, neliniștirea speciilor de animale, degradarea solurilor în pantă prin nerespectarea traseelor marcate, precum și prin campări și focuri deschise în locuri nepermise, aruncarea de deșeuri menajere oriunde și oricum. Toate acestea au determinat o mare presiune asupra cadrului natural, ducând la degradarea acestuia, fiind necesară astfel implementarea conceptului de ecoturism, nu numai în ariile naturale protejate. Activitățile care au parcurs procedura de reglementare din punct de vedere al mediului s-au supus măsurilor de protecție și conservare impuse, astfel încât impactul să fie diminuat. Extinderea intravilanului în interiorul ariilor naturale protejate sau în imediata vecinătate a acestora generează o presiune uriașă asupra ariilor naturale protejate.

V. 1.5. Exploatarea excesivă a resurselor naturale

Supraexploatarea resurselor naturale este rezultatul intereselor comerciale. În diferite țări există reglementări ce împiedică exploatarea excesivă de resurse. De exemplu, în unele zone vânatul sau pescuitul sunt interzise, permanent sau doar în anumite perioade ale anului. Sunt, de asemenea, interzise anumite modalități de recoltare (capcane, pescuit electric, plase cu ochiuri prea mici).

Supraexploatarea speciilor se face prin:

- vânătoare și pescuit în exces, despădurire, suprapășunat;
- efectul supraexploatării speciilor este reducerea marcată a efectivului lor până la dispariție;

Diminuarea resurselor oceanului planetar este un efect al supraexploatării speciilor de pești, crustacee, mamifere marine, precum și a deteriorării calității apei prin deversarea petrolului, reziduurilor industriale, îngrășămintelor

Deteriorarea solurilor are loc prin eroziune, agricultură intensivă, acumularea de pesticide și îngrășămintă chimice.

Supraexploatarea pădurilor și pășunilor duce la modificarea structurii covorului vegetal, la sărăcirea acestuia; în combinație cu seceta prelungită se ajunge la deșertificare.

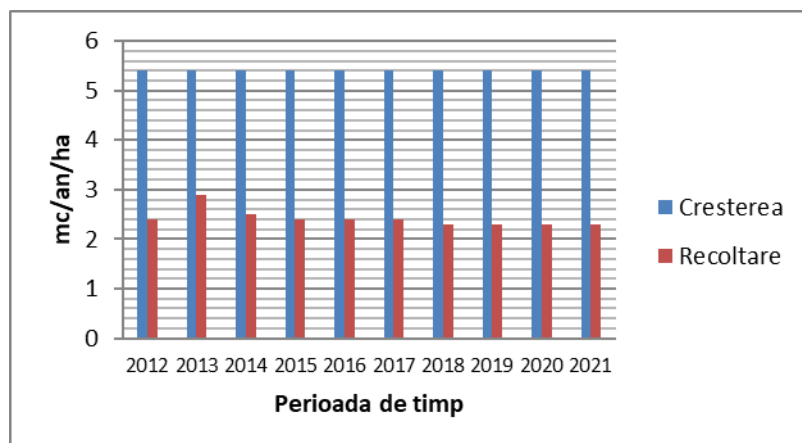
Dereglarea circuitului hidrologic apare prin despăduriri, construirea de canale de irigație, de drenare a excesului de apă, realizarea de baraje și lacuri de acumulare, lucrări de îndiguire, utilizarea menajeră și industrială a apei.

Fără a ține seama de necesitățile generațiilor viitoare, exploatarea excesivă a unor resurse naturale și fragmentarea unor habitate naturale periclitizează viața sălbatică. Drept urmare, conservarea biodiversității trebuie realizată în baza unui management eficient și durabil al componentelor capitalului natural, iar asigurarea unui regim de protecție pentru speciile vulnerabile, endemice sau pe cale de dispariție se poate face prin instituirea de arii naturale protejate. Ținând seama de importanța deosebită a capitalului natural și având în vedere dezvoltarea durabilă a colectivităților umane este imperios necesară conservarea biodiversității, ca o condiție esențială pentru dezvoltarea în ultimele decenii, condițiile naturale și peisajul din România au fost influențate în mod deosebit de evoluția activităților economice, la care se adaugă creșterea economică a ultimilor ani, bazată pe o exploatare excesivă a resurselor naturale. În aceste condiții, multe specii de plante și animale sunt amenințate cu dispariția, iar modificarea peisajului reprezintă primul indicator al deteriorării mediului înconjurător. O atenție specială trebuie acordată impactului asupra peisajului, la nivelul fiecăruia din cele 3 componente ale sale: elementele culturale (așezări, infrastructură, construcții, activități umane), biodiversitatea și structura geomorfologică (relief, caracteristici geologice, hidrologice). Ecosistemele, formate dintr-o mare varietate de specii, prezintă o probabilitate mai ridicată de a rămâne stabile, atunci când se înregistrează unele pierderi sau deteriorări, decât ecosistemele cu funcții reduse.

Exploatarea forestieră

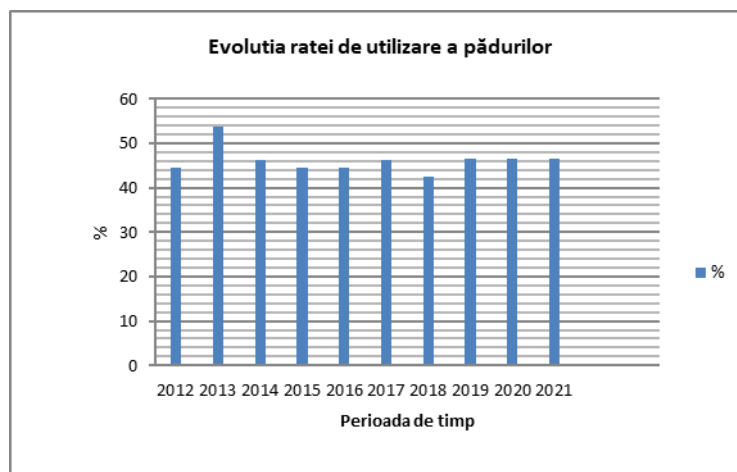
Comparație între evoluția creșterii fondului forestier și tăierii masei lemnoase în județul Argeș

Caseta V.1.1.

Rata de utilizare a pădurilor în județul Argeș

Caseta V.1.2.

V. 2. Protecția naturii și biodiversitatea: prognoze și acțiuni întreprinse

Transformarea profundă a mediului înconjurător și acumularea în timp a unor stări de degradare a acestuia au condus la eroziunea și sărăcirea biodiversității, cu efect pe termen lung pentru natura: distrugerea multor păduri, reducerea efectivelor populațiilor sălbatice și a genofondului lor, creșterea ratei vitezei de extincție a speciilor, care a depășit cu mult rata procesului natural de formare a noi specii. În același timp s-a exercitat o presiune selectivă asupra speciilor, fiind favorizate cele utile direct populației umane, ceea ce a determinat modificarea structurii ecosistemelor și le-a influențat evoluția.

Eficiența măsurilor de conservare este periclitată de unele procese și fenomene globale, practic ieșite de sub control: ploile acide, efectul de seră, diminuarea startului de ozon, eutrofizarea apelor, nitrificarea și acidifierea solurilor, deșertificarea. Biodiversitatea joacă un rol esențial în susținerea vieții și a mijloacelor de existență, a dezvoltării economice și sociale și a bunăstării oamenilor, precum și în atingerea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului .

La nivelul județului există următoarele tendințe:

- Pajiștile semi-naturale reprezintă cele mai valoroase ecosisteme din categoria terenurilor agricole, dar renunțarea în unele zone la activitățile agricole tradiționale (cosit, pășunat) conduce la degradarea habitatelor și la modificări de peisaj. Cu deosebire, în zona montană există o tendință de abandonare a activităților agricole, mai ales în cazul pajiștilor semi-naturale. Pajiștile sunt amenințate de intensivizarea agriculturii și practicarea acesteia pe suprafețe compacte și largi, exercitându-se astfel presiune asupra componentelor de mediu, în special asupra biodiversității.
- În general, se poate spune că populațiile de specii sălbatice al căror habitat îl constituie terenurile agricole și forestiere înregistrează o stare favorabilă de conservare și nu există presiuni majore asupra lor sau factori de risc. Acest fapt este în mare măsura urmarea modului majoritar extensiv de practicare a agriculturii în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013.
- În particular, există și areale asupra cărora presiunea exercitată de către activitățile antropice s-a resimțit printr-o evoluție nefavorabilă asupra stării de conservare a speciilor sălbatice.
- Pădurile dețin *funcții multiple*, spre exemplu, aici se regăsesc *habitate* importante pentru fauna sălbatică (mai ales acolo unde există potențiale situri Natura 2000), asigură funcția de *protecție* în bazinele torențiale, dar dețin și alte funcții de protecție și asigură, de asemenea, importante *servicii de mediu* cu impact pozitiv asupra comunităților umane.
- Acolo unde aceste valori sunt considerate de importanță mare sau crucială, pădurile pot fi clasificate ca având valoare înaltă de conservare.
- În prezent, ca urmare a presiunii economice și a resurselor financiare precare, ariile protejate se confruntă cu **presiuni ridicate** cauzate de *exploatarea ilegală, turismul și construcțiile necontrolate, vânatoarea ilegală și alte presiuni*, ceea ce a dus la pierderi ireversibile ale biodiversității în România.

V. 2.1. Rețeaua de arii protejate

Ariile naturale protejate

În România, au fost desemnate, în scopul asigurării măsurilor speciale de protecție și conservare în situ a bunurilor patrimoniului natural, următoarele categorii de arii naturale protejate:

- a) de interes național: rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale;
- b) de interes internațional: situri naturale ale patrimoniului natural universal, geoparcuri, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei;
- c) de interes comunitar sau situri "Natura 2000": situri de importanță comunitară, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică;
- d) de interes județean sau local: stabilite numai pe domeniul public/privat al unităților administrative

Situația ariilor naturale protejate în județul Argeș:

- parcuri naționale = 1
- arii naturale protejate de interes național = 31
- arii naturale protejate de interes local (declarate prin HCJ/HCI) = 56
- SCI – situri de importanță comunitară (declarate prin Ordinul 2387/2011) = 13
- SPA – situri de protecție avifaunistică (declarate prin HG 971/2011) = 3

5.3.1. Arii naturale protejate de interes național

Parcul Național Piatra Craiului este situat la joncțiunea celor două mari catene carpatice, extremitatea sud vestică a Carpaților Orientali și capătul estic al Carpaților Meridionali, iar principalul pisc este Vârful Omu, regiune puternic fragmentată, cu Depresiunea Bârsei la N, Culoarul Bran-Rucăr la E, învecinându-se cu unele dintre cele mai înalte masive muntoase din România: Munții Făgăraș și Iezer la V, Masivul Bucegi la E și Masivul Leaota la SE. Piatra Craiului, principalul component al Parcului Național se impune ca o creastă calcaroasă spectaculoasă cu o lungime de 25 km, cu altitudini de peste 2000 m, desfășurată pe direcția NNE-SSV, între localitățile Zărnești (N) și Podu Dâmboviței (S). Creasta începe cu vârful Piatra Mică – 1791m, înălțimea crescând treptat spre sud: Vf. Turnu –1923m, Vf. Padina Popii-1936m, Vf. Ascuțit 2177 m, Vf. Țimbalul Mic –2172 m, atingându-se altitudinea maxima la Vf. Piscul Baciului –2238 m. Din acest punct înălțimea scade spre sud: Vf. Grind-2209 m, Vf. Lespezi 2098 m, Vf. Pietricica 1763 m. Altitudinea medie a masivului este de 1.415 m, între părțile nordică și sudică observându-se diferențe altitudinale. Astfel în timp ce în nord suprafețele mai înalte de 1.500 m ocupă peste 60 % din suprafață, în sud ele se mențin doar la 30 % (Constantinescu T., 1996).

Ariile limitrofe Pietrei Craiului, respectiv Culoarul Rucăr-Bran la E și Rucăr-Zărnești la V, care aparțin Parcului Național Piatra Craiului, prezintă altitudini considerabil mai mici: Măgura Mică (1375 m), Culmea cu Brazi (1406 m) ș.a.

În perimetrul zonei se găsesc un număr de structuri geologice și forme de relief care au valoare științifică deosebită și anume:

Padina Închisă - Orga Mare. Situată în partea nordică, într-un sector de interferențe tectono-structurale (falii, sisteme de diaclaze, stratificație foarte densă, strate răsturnate, etc.) Padina Închisă este valea cu cel mai dezvoltat bazin de recepție din Piatra Craiului. Aceasta este un exemplu concludent care trădează urmele unui drenaj subteran pleistocen sau chiar mai vechi, care a generat colapsuri carstice. Orga Mare și muchiile din jur, etalează un peisaj ce sintetizează, convingător, conjugarea carstificării cu procesele periglaciare. Lapiezurile de stratificație (care au dat numele de Orga Mare), muchiile periglaciare, acele, colții, etc prezintă aici, o dezvoltare de excepție. Alături de Căldarea Ocolită, este al doilea bazin de recepție care sugerează prezența unui ghețar.

Turnurile Dianeii. Menționăm, mai întâi, că este vorba de 2 turnuri principale: Turnul Mare și Turnul Galben, situate spre baza versantului nord-vestic, în apropierea cunoscutului refugiu Diana. Denumirea precizează și morfologia lor de ansamblu. Privite din Valea Bârsei, turnurile se impun ca 2 imense clăi de piatră, cu vârfurile rotunjite. Turnul Galben are o dimensiune mai mică, dar ambele impresionează prin masivitatea și dimensiunile lor; pereți verticali de peste 100 m înălțime și diametrul de 200-300 m la bază și 100-150m spre vârf. Despărțite de o vale îngustă, cele 2 turnuri reprezintă pachete de strate calcaroase în poziție verticală

Țimbalul Mare. În partea central-nordică, sectorul țimbalelor oferă cel mai spectaculos peisaj din Piatra Craiului, ce caracterizează ambii versanți. Este zona unde abruptul vestic înregistrează pereți de peste 100 m, iar stratele de calcar se află în poziție aproape de verticală. În sectorul de creastă, de la S spre N se înșiră Țimbalul Mic (2172 m)

Vârful dintre Țimbale și la N Vârful Țimbalu Mare (2118m), de forma unei piramide triunghiulare, care oferă pe traseul crestei principale cel mai tipic exemplu de stratificație excesivă și strate de calcar în poziție perfect verticală.

Degetul lui Călineț. Acesta reprezintă o muchie calcaroasă cu 3 țăncuri, care privesc dintr-o anumită poziție, seamănă cu degetele de la o mână. Denumirea se referă doar la cel mai înalt.

Căldarea Ocolită (Valea Șpirla). Acesta constituie cel mai reprezentativ bazin de recepție care prin formă (circulară cu versanții aproape verticali), dimensiuni (300-250 m) și altitudine (2.200-2.150 m), sugerează un fost circ glaciatic, deteriorat ulterior de puternica acțiune conjugată a proceselor periglaciare și carstice.

Zaplazul reprezintă o succesiune de 4 arcade, rămase dintr-o veche peșteră. Arcada superioară este cea mai mare, având cca. 4 m în diametru, dimensiunile cele mai mici avându-le arcada inferioară (cca. 0,7m)

Cerdacul Stanciului – Peștera Stanciului. Complexul este situat la baza versantului vestic al Pietrei Mari la altitudinea de 1.720 m, reprezentând cea mai mare arcadă carstică din Piatra Craiului. Având o formă circular-ovală, prezintă un diametru de 9 m pe verticală și 12 m pe orizontală. Cerdacul Stanciului este cea mai renumită și impresionantă formă morfocarstică din Piatra Craiului, rezultată în urma prăbușirii tavanului unei vechi peșteri. Blocul de calcar situat în mijlocul Cerdacului, reprezintă o porțiune din tavanul fostei peșteri.

Marele Grohotiș (Horju Mare). Cea mai mare acumulare de grohotiș mobil de la baza versantului vestic (bazinele Padina Lăncii-Piscul cu Brazi) constituie o dovadă certă a modelării holocene-actuale. Grohotișurile din Piatra Craiului constituie unul din cele mai caracteristice componente ale Parcului Național Piatra Craiului. În special Marele Grohotiș, are o importanță deosebită pentru conservarea biodiversității fiind incluse ca tip de habitat în anexa I a Directivei Habitate a Consiliului Europei - "Natural Habitat Types Of Community Interest Whose Conservation Requires The Designation Of Special Areas Of Conservation" (Tipuri naturale de habitate de interes comunitar, a căror conservare necesită desemnarea ariilor de protecție specială) în categoria 81 Scree (Grohotișuri). De asemenea acest tip de habitat este menționat și în "Rezoluția No. 4" (1996) ce cuprinde habitate naturale periclitate ce necesită măsuri speciale de protecție" în categoria 61. SCREES , H2.4/P-61.24 Carpathian calcareous screes.

La aceste elemente geomorfologice se adaugă faptul că aici este principala zonă de conservare pentru specia **Dianthus callizonus**, plantă endemică pentru Piatra Craiului, de o deosebită valoare științifică.

În perimetrul zonei se găsesc un număr de obiective geologice sau speologice care au valoare de monument al naturii:

- structuri geologice și forme de relief din interiorul rezervației Centrale.
- Avenul de sub Colții Grindului (-540m, al doilea aven din țară ca adâncime). --Avenul se află situat pe versantul estic al Pietrei Craiului, în bazinul de recepție al văii Grindu, la 2.020 m altitudine absolută. Avenul reprezintă o înlănțuire de puțuri aproape perfect verticale de la 15-50 m. Acesta are și o mare importanță biospeologică deosebită, reprezentând situl cu cea mai mare altitudine din Europa (2.0020 m) pentru două specii de chiroptere (*Myotis myotis* și *Myotis blythii*).
- Avenul din Grind (Gaura din Funduri) măsoară –122 m și se află situat mai jos de Avenul de sub Colții Grindului, în versantul stâng al văii Sterghii, la 1680 altitudine absolută. Avenul oferă date stratigrafice, petrografice și tectonice de mare interes științific.
- Avenul din Vlădușca are o dezvoltare de –71 m, fiind situat pe versantul estic între abruptul calcaros și Poiana Vlădușca la 1.700 m altitudine absolută. Avenul se remarcă printr-un grad ridicat de verticalitate, prezentând ca și celelalte două avene menționate anterior, o importanță științifică deosebită.

- Acul Crăpăturii, monument geomorfologic și geologic, situat în Valea Crăpăturii, se remarcă prin aspectul său cu totul particular și reprezintă o formă periglaciară.

b) Zona Prăpăstiile Zărneștului

În perimetrul zonei se găsesc un număr de obiective geologice sau speologice care au valoare de monument al naturii:

- Peștera Mare din Prăpăstii (Peștera Mare de la Prepeleac) este situată la intrarea în cheile Prăpăstiile Zărneștului, pe dreapta văii, la 980 m altitudine absolută și 5 m altitudine relativă, având o dezvoltare de 15,5 m, ascendentă.

- Peștera Mică din Prăpăstii (Peștera Mică de la Prepeleac), se află situată cu 10 m în amonte de Peștera Mare, la 1 m altitudine relativă, având o dezvoltare de 10 m ascendentă. Cele două peșteri, deși de dimensiuni mici, prezintă o deosebită importanță biospeologică, deoarece aici a fost identificată *Nesticus constantinescui*, specie nouă pentru știință și endemică pentru Piatra Craiului.

- Zidul lui Dumnezeu reprezintă un sector din cheile Prăpăstiile Zărneștilor, în aval de confluența văilor Vlădușca – Valea Pietrelor. Calcarele foarte stratificate și fisurate perpendicular pe planurile de stratificație, dau impresia unor cărămizi, versanții verticali părănd adevărate ziduri de calcar. Specificul este completat de numeroase microcute, o succesiune de minianticlinale și minisinclinale.

c) Zona Cheile Brusturețului. Această zonă include 3 sectoare de chei (cheile din zona Peșterii Dâmbovi cioara, Cheile Brusturețului propriu-zise și cheile Văii Seci), precum și zona de vegetație a speciei *Ligularia sibirica* de la Brustureț.

d) Zona Cheile Dâmbovicioarei – Cheile Dâmboviței. Această rezervație include 2 sectoare, și anume Cheile Dâmbovicioarei și Cheia Mică (de sus) a Dâmboviței.

e) Zona Cheile Mari ale Dâmboviței. Aceasta include 2 sectoare, și anume Cheia Dâmboviței și Cheia Ghimbavului.

Studiile efectuate până în prezent în Rezervația științifică au dus la propunerea includerii acesteia (alături de alte zone din PNPC) în viitoarea rețea a ariilor de importanță botanică (IPA), aflată în curs de stabilire la nivel european. Dintre speciile de floră identificate în această zonă, conform criteriilor de identificare a Ariilor de importanță Botanică (IPA) amintim: *Achillea schurii*, *Campanula patula* ssp. *abietina*, *Galanthus nivalis*, *Tozzia alpina* ssp. *carpatica*, *Cerastium transsilvanicum*, *Eritrichium nanum* ssp. *jankae*, *Papaver alpinum* ssp. *corona sancti-stefanii*, *Dianthus callizonus*, *Saxifraga mutata* ssp. *demissa*, *Scabiosa lucida* ssp. *barbata*, *Thesium kernerianum*, *Thlaspi dacicum* ssp. *banaticum*, *Thymus comosus*, *Dianthus spiculifolius*, *Koeleria macrantha* ssp. *transsilvanica*, *Linum perenne* ssp. *extraaxilare*, *Onobrychis montana* ssp. *transsilvanica*, *Sesleria rigida* ssp. *haynaldiana*, *Trisetum macrotrichum*, *Draba haynaldii*, *Primula wulfeniana* ssp. *baumgarteniana*, *Sempervivum montanum* ssp. *carpaticum*, *Campanula serrata*, *Gentiana lutea*, *Anthemis tinctoria* ssp. *fussii*, *Centaurea pinnatifida*, *Helictotrichon decorum*, *Heracleum palmatum*, *Aquilegia transsilvanica*, *Soldanella hungarica* ssp. *hungarica* ș.a.

În rezervația științifică au fost semnalate de asemenea alte 103 specii de plante incluse în Lista Roșie a Plantelor Superioare din România (Oltean & al., 1994) Anexa VII.

Aici se găsesc o serie de habitate protejate la nivel european, considerate foarte importante pentru conservare din punct de vedere al criteriilor IPA: F2 31 Comunități subalpine sud-est Carpatice de *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*, E4 6170 Pajiști bazofile subalpine sud-est carpatice, H3 8210 Comunități saxicole casmofile bazofile, H2 810 Comunități de grohotisuri de roci calcaroase, E4 6230* 35.11 Pajiști sud-est carpatice edificate de *Nardus stricta*.

Rezervația științifică reprezintă un refugiu important și pentru speciile de faună. Până în prezent nu este disponibil un inventar complet al faunei, existând totuși unele date care

alături de informațiile botanice vin să sublinieze importanța acestei rezervații științifice. Aici au fost identificate câteva specii rare de lepidoptere: *Psodos coracinus diszeghy*, *Apamea zeta sandrokovacsi*, *Apamea maillardi*, *Erebia pronoe regalis*, *Xestia ochreago*, *Standfussiana lucerna kovacsi*, *Pieris bryoniae carpathensis*, ș.a... Fauna este de asemenea bogată, fiind caracteristică pentru acest tip de habitat.

Ornitofauna este reprezentată prin specii caracteristice zonelor stâncoase, subalpine, care cuibăresc aici: *Fluturașul de stâncă* – *Tichodroma muraria*, *drepneaua* – *Apus meleba*, *vânturelul* – *Falco tinunculus* ș.a. Zona constituie și un refugiu important pentru populația de *capră neagră*, datorită accesibilității reduse a acestei zone pentru turiști.

Pe teritoriul Parcului Național Piatra Craiului au fost identificate până în prezent un număr de 49 asociații vegetale, 3 subasociații și două faciesuri încadrate fitosociologic în 17 clase, 21 de ordine și 31 de alianțe (Mihăilescu, 2001). Vegetația acestui teritoriu cuprinde preponderent asociații vegetale cu caracter zonal, reprezentate de păduri și tufărișuri alpine și subalpine primare (jnepenișuri) și pajiști alpine

Cunoștințele referitoare la răspândirea în masiv a speciilor de floră au fost completate, în perioada 2000-2009, prin noi semnalări, pentru 42 de specii de interes conservativ din „Lista roșie a plantelor superioare din România” (Oltean & al., 1994) și pentru 78 de plante sporadice până la frecvente. De asemenea, au fost identificate 7 asociații vegetale noi pentru Piatra Craiului (Pop, 2009).

Cunoscând faptul că în flora României s-au înregistrat 3136 (CIOCÂRLAN, 2000) de specii spontane, se poate afirma că Parcul Național Piatra Craiului găzduiește peste 30 % din speciile de plante superioare din România.

Dintre speciile rare menționăm, *tisa* – *Taxus baccata*, *zâmbrul* – *Pinus cembra*, *angelica* – *Angelica archangelica*; *sângele voinicului* – *Nigritella nigra* și *N. rubra*, etc. Cele mai reprezentative specii endemice carpatice sunt: *Achillea schurii*, *Primula wulfeniana ssp. baumgarteniana* (întâlnită numai în Postăvarul și Piatra Craiului), *Festuca carpatica*, *Sesleria haynaldiana*, *Trisetum macrotrichum*, *Koeleria transsilvanica*, *Draba compacta*, *Hesperis moniliformis*, *macul galben* – *Papaver alpinum ssp. corona-sancti-stephani* etc. Endemite strict locale sunt *garofița Pietrei Craiului* – ***Dianthus callizonus***, simbolul floristic al masivului și ***Aubrieta intermedia ssp. falcata***. De asemenea sunt prezente și specii de interes comunitar cum ar fi *gălbenelele* - *Ligularia sibirica* și *Liparis loeselli* (specii protejate conform Directivei Consiliului Europei 92/43 EEC fiind incluse și în Convenția de la Berna) precum și *clopoțelii de munte* - *Campanula serrata*, specie inclusă în anul 2003 în Anexa II a Directivei Habitate a UE.

Fauna de nevertebrate este foarte bogată prezentând un deosebit interes științific.

Este de remarcat prezența a 35 de specii endemice și a 91 de taxoni descrise de aici ca fiind noi pentru știință. Menționăm două specii endemice pentru Piatra Craiului: *Nesticus constantinescui* (Arahnida) și *Rhagidia carpatica* (Arahnida, Acari). De asemenea menționăm prezența speciei rare *Octodrilus exacystis* (Oligocheta, Lumbricidae), endemică în Transilvania și în zonele subcarpatice ale Munteniei și Moldovei și *Sclerophaedon carpaticus* (Coleoptera, Chrysomelidae), endemism al Carpaților Orientali și Meridionali. Până în prezent au fost identificate peste 216 de specii de fluturi (Lepidoptera) aparținând la 22 familii de micro- și macrolepidoptere din potențialul de 1200. Datele disponibile indică prezența unei faune remarcabile în zona alpină, incluzând câteva subspecii endemice ale genului *Erebia* (*Erebia epiphron transsilvanica* Rebel, 1908 și *Erebia pronoe* precum și *Apamea zeta sandrokovacsi* și *Pieris bryoniae carpathensis*). În partea sudică a masivului, insuficient explorată încă, a fost identificată specia *Maculinea arion* (Linnaeus, 1758), protejată în majoritatea țărilor europene.

Studiile efectuate în vara anului 2000 în cadrul programului de inventariere a biodiversității au dus la identificarea a peste 200 de specii de diptere. Specialiștii în domeniu consideră că pe teritoriul parcului ar trebui să existe cca. 4.000-5.000 de specii de diptere. S-au înregistrat peste 65 de specii de aranee (păienjeni), 141 specii de acarieni, etc.

Fauna acvatică este reprezentată printr-un mare număr de nevertebrate și 10 specii de pești oxifili și reofili specifici râurilor de munte: zglăvoaca – *Cotus gobio*; păstrăvul – *Salmo trutta fario* etc.

Fauna de amfibieni și reptile din Piatra Craiului este ceva mai puțin studiată. Se întâlnesc: salamandra sau sălămâzdra – *Salamandra salamandra*; tritonul cu creastă – *Triturus cristatus cristatus* (specie de interes comunitar conf. Directivei Consiliului Europei 92/43 EEC); tritonul de munte - *T. alpestris alpestris*; broasca roșie de munte – *Rana temporaria temporaria*; buhaiul de baltă - *Bombina variegata variegata* (specie de interes comunitar); broasca râioasă brună – *Bufo bufo*, etc. Dintre reptile menționăm: vipera de munte – *Vipera berus berus*; șarpele de casă - *Natrix natrix*; șarpele de alun – *Coronella austriaca austriaca*; năpârca - *Anguis fragilis*; șopârla de munte - *Lacerta vivipara*; șopârla de câmp – *L. agilis agilis*; gușterul – *L. viridis viridis*; șopârla de ziduri – *Podarcis muralis*, etc. De menționat că toate speciile de amfibieni și reptile de pe teritoriul României sunt protejate fiind incluse în anexa 3 a legii 13 din 11 martie 1993 (Convenția de la Berna).

În ceea ce privește ornitofauna până în prezent au fost identificate 108 specii dintre care 50 sunt menționate ca specii strict protejate în Convenția de la Berna – Convenția pentru protejarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa (legea nr. 13 din 11 martie 1993); iar șase specii în Convenția de la Bonn – Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice (legea nr. 13 din 8 ian. 1998).

În prezent există un număr foarte mic de exemplare de acvilă de munte - *Aquila chrysaetos*, care cuibăresc probabil în M-ții Făgăraș. Alte specii de răpitoare diurne și nocturne întâlnite în Parc sunt: acvila țipătoare mică – *Aquila pomarina*; șorecarul comun – *Buteo buteo*; uliul porumbar - *Accipiter gentilis*; uliul păsărar – *A. nisus*; șoimul rândunelelor – *Falco subbuteo*; șoimul călător - *F. peregrinus*; vânturelul roșu - *F. tinunculus*; bufnița – *Bubo bubo*, etc. Cheile și zonele stâncoase din Parc sunt populate de : fluturașul de stâncă - *Tichodroma muraria*, specie rară; brumărița de stâncă - *Prunella collaris*; drepneaua neagră - *Apus apus*; drepneaua mare – *Apus melba*; mierla de piatră – *Monticola* etc. Pădurile de fag, rășinoase, tufișurile și fânețele sunt populate de: pițigoii de brădet – *Parus ater*; pițigoii de munte – *P. montanus*; pițigoii moțat - *P. cristatus*; alunar – *Nucifraga caryocatactes*; ciocănitoarea neagră – *Dryocopus martius*; sfrânciocul roșiatic – *Lanius collurio*; ochiul boului – *Troglodytes troglodytes*; corb – *Corvus corax*; mierla gulerată – *Turdus torquatus* etc. Există și câteva specii de interes cinegetic: cocoșul de munte – *Tetrao urogallus*; ierunca – *Bonasia bonasia* etc. La marginea râurilor sunt întâlnite frecvent: codobatura albă – *Motacilla alba*; codobatura galbenă – *M. cinerea*; codobatura de munte – *M. flava*; pescărelul negru – *Cinclus cinclus* etc.

Alte specii întâlnite la marginea Parcului sunt: cioara grivă - *Corvus corone cornix*; barza albă - *Ciconia ciconia* și o specie rară , barza neagra *Ciconia nigra*.

Fauna de mamifere mici este bine reprezentată fiind însă insuficient cunoscută. Până în prezent au fost identificate 18 specii de lilieci, care se adăpostesc în peșterile sau scorburile arborilor bătrâni de pe teritoriul Parcului. Dintre acestea 14 specii intră în categoria specii strict protejate conform Convenției de la Berna, iar 6 sunt specii de interes comunitar conform Directivei Consiliului Europei 92/43 EEC (*Rhinolophus ferrumequinum*, *R. euriale*, *Myotis bechsteinii*, *M. blythii*, *M. myotis*, *Barbastella barbastellus*) iar o specie - *Vespertilio murinus*- este inclusă în Convenția de la Bonn. De menționat că pe teritoriul României sunt protejate toate speciile de lilieci conform legii 90 din 10 mai 2000 pentru aderarea României la Acordul privind conservarea liliecilor în Europa , adoptat la Londra la 4 decembrie 1991.

Parcul Național Piatra Craiului găzduiește o populație bogată de carnivore mari: urs – *Ursus arctos*; lup – *Canis lupus*; râs – *Lynx lynx*. Studiile realizate au arătat existența a trei culoare de circulație ale acestor specii între masivele Piatra Craiului și Bucegi, culoare care vor avea un regim special de protecție. Căpriorul - *Capreolus capreolus* și cerbul comun – *Cervus elaphus* sunt întâlniți în pădurile de la baza masivului. În prezent populația de capre

negre - Rupicapra rupicapra care trăiește în zonele stâncoase ale masivului este de cca. 120 de exemplare.

Masivul Piatra Craiului.

Ariile protejate de interes național

Tabel 5.3.1.1.

Nr. crt.	Obiectiv	Localizare	Suprafața ha
Arii protejate de interes național declarate prin Legea 5/2000			
Parcuri Naționale			
1	Parcul Național Piatra Craiului	Argeș, Brașov	14766 ha din care 6958,5 ha jud. Argeș
Rezervații și monumente ale naturii			
1	Microrelief carstic Cetățeni	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Cetățeni	41.87
2	Granitul de la Albești	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Albești de Muscel	0.5
3	Locul fosilifer Suslănești	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Boteni - Mioarele	3.8
4	Calcarul numulitic Albești	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Albești de Muscel	0.5
5	Poiana cu Narcise Negarași	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Negrași	5
6	Zona carstică Dâmbovicioara	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Dâmbovicioara –Munții Piatra Craiului	1937
7	Moldoveanu-Capra	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Arefu în Munții Făgăraș	4074
8	Peștera Piscul Negru	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Arefu- Munții Făgăraș	42.9
9	Peștera Dobreștilor	Rezervație naturala, pe teritoriul administrativ al comunei Dâmbovicioara , în Parcul Național Piatra Craiului	0.5
10	Peștera nr.15	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Dâmbovicioara în Parcul Național Piatra Craiului	0.5
11	Peștera Dâmbovicioara	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Dâmbovicioara în Parcul Național Piatra Craiului	0.5
12	Peștera Uluce	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Dâmbovicioara în Parcul Național Piatra Craiului	0.5
13	Peștera Stanciului	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Dâmbovicioara în Parcul Național Piatra Craiului	0.5
14	Avenul din Grind	Rezervație naturală, pe teritoriul administrativ al comunei Dâmbovicioara în Parcul Național Piatra Craiului	0.5
15	Lacul lezer	Rezervație naturală în Munții lezer	0.6
16	Lacul Zârna	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	0,8
17	Lacul Jgheburoasa	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	1.8
18	Lacul Hârtop I	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	0.3
19	Lacul Hârtop II	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	0.35
20	Lacul Hârtop V	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	1
21	Lacul Mânăstirii	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	0.6

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI, ANUL 2021- JUDEȚUL ARGHEȘ

22	Lacul Valea Rea	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	1.26
23	Lacul Buda	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	1.47
24	Lacul Izvorul-Mușeteica	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	3
25	Lacul Scărișoara Galbena	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	1.92
26	Lacul Galbena IV	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	0.78
27	Rezervația Vâlsan	Rezervație naturală pe teritoriul administrativ al comunelor Merișani, Mălureni, Mușetești, Brăduleț, Arefu	11899
Arii protejate de interes național declarate prin HG 2151/2004			
Rezervații naturale			
28	Lacul Bascov	Rezervație naturală pe teritoriul administrativ al comunei Bascov	162
29	Lacul lui Bârca	Rezervație naturală pe teritoriul administrativ al comunei Davidești	12,4
30	Golul Alpin Valea Rea-Zârna	Rezervație naturală în Munții Făgăraș	6480
31	Zona carstică Măgura-Nucșoara	Rezervație naturală pe teritoriul administrativ al comunei Nucșoara	15,8
	TOTAL		31646.25

Ariile protejate de interes local

Tabel .5.3.1.2.

Nr. crt.	Obiectiv		Suprafata ha
	Arii protejate de interes local	Localizare	Hotarari CJ
1	Parc Mihaesti	Com. Mihaesti	65,00
2	Valea Cheii-Valea Ghimbavului	Dambovicioara - Dragoslavele	6692,95
3	Padurea Iedu-Cernat	Com.Nucsoara	327,50
4	Muntele Raiosu	Muntii Fagaras	92,00
5	Valea Silistei	Com.Aninoasa	2,20
6	Slanic	Com.Aninoasa	6,10
7	Braniste I	Com.Braniste	7,40
8	Braniste II	Com.Braniste	5,60
9	Menghea	Com.O.S Aninoasa	28,30
10	Malu	Com.Malu	12,00
11	Negomiru	O.S Aninoasa	20,00
12	Priboaia	.O.S Aninoasa	2,40
13	Vladesti	Com.Vladesti	15,70
14	Bughea I	Com.Bughea	204,20
15	Bughea II	Com.Bughea	33,70
16	Moiceanu	OS Campulung	13,50
17	Gruitul	Campulung	19,50
18	Topana	Com.Topana	174,90
19	Vedea	Com.Vedea	34,80
20	Cotmeana	Com.Cotmeana	21,20
21	Bascovele I	Com.Bascovele	35,40
22	Bascovele II	Com.Bascovele	21,90
23	Pravat	Com.Pravat	78,50

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI, ANUL 2021- JUDEȚUL ARGEȘ

24	Valea Ursului	Com.Valea Ursului	6,40
25	Zoruleasa	Com.Bradulet	235,00
26	Bradet	Com.Bradulet	607,00
27	Coltul Vanator	Com.Bradulet	165,00
28	Robaia	Com.Robaia	160,00
29	Ruginoasa	Com.Ruginoasa	1,60
30	Carpenis	OS Musatesti	1,60
31	Arnuta	OS Musatesti	2,40
32	Trivale	Pitesti	432,33
33	Podisor	O.S. Rucar	1,08
34	Nemtoaica	O.S. Rucar	88,60
35	Richita	Com.Satic de Sus	40,60
36	Bradet Rucar	Com.Bradet	32,10
37	Mateias	Campulung	9,20
38	Braneasa	O.S. Suici	2,30
39	Valea Satului	O.S. Suici	89,00
40	Poienari	O.S. Suici	27,70
41	Marginea	O.S. Suici	9,90
42	Negoiu	Muntii Fagaras	1000,00
43	Rancaciov	Com.Rancaciov	40,00
44	Ruginoasa	Topoloveni	12,40
45	Albutele	Topoloveni	3,10
46	Lacsor	O.S. Vidraru	27,90
47	Molivis	Com.Arefu	48,10
48	Cerbul Mic	O.S. Vidraru	23,70
49	Bahna Rusului	Com.Nucsoara	12,80
50	Papau	Muntii Fagaras	27,30
51	Corbi	Com.Corbi	21,80
52	Papau Domnesti	Com. Domnesti	49,00
53	Corbi Mo	Com.Corbi	12,80
54	Corbi La	Com.Corbi	100,40
55	Rezervatia Naturala Fagaras	Muntii Fagaras	37556,60
56	Parcul Florica	Stefanesti	2,50
	TOTAL		48703,16

Agenția Regională pentru Protecția Mediului Pitești a inițiat din anul 2010, demersurile necesare declarării Pădurii Trivale, ca arie naturală protejată de interes național categoria IV IUCN „rezervatie naturala” în suprafața de 417.94 ha.

Documentația întocmită revizuită a fost înaintată de APM Argeș la Ministerul Mediului și Pădurilor și la Academia Română - Comisia pentru Monumentele Naturii care a emis **avizul favorabil nr. 4450 din 15.11.2021.**

Ministerul Mediului în baza documentației și a avizului menționat face demersurile administrative necesare pentru aprobare prin Hotărâre de Guvern.

5.3.2. Arii naturale protejate de interes internațional – nu sunt desemnate în județul Argeș

5.3.3. Arii naturale protejate de interes comunitar

Ca stat membru al Uniunii Europene, României îi revin obligații privind constituirea și consolidarea rețelei Natura 2000 pe teritoriul României.

Ministerul Mediului și Pădurilor a inițiat în 2009 “Proiectul de cercetare în vederea îndeplinirii obligațiilor ce revin țării noastre în ceea ce privește aplicarea reglementărilor comunitare privind rețeaua ecologică Natura 2000” având ca obiectiv desemnarea de noi arii de protecție specială avifaunistică (SPA-uri) care să includă toate Ariile de Importanță Internațională (IBA), precum și desemnarea de noi situri de importanță comunitară (SCI-uri). Urmare a acestui proiect au fost desemnate noi situri de importanță comunitară prin HG 971/2011 și noi arii de protecție specială avifaunistică prin Ord. 2387/2011.

În județul Argeș situația siturilor Natura 2000 se prezintă astfel:

SCI

Nr. crt.	Obiectiv declarat prin Ordin 2387/2011	Localizare	Suprafața ha
●	Județul Argeș		158202,67
1	ROSCI0102 Leaota	Județul Argeș 25%: Dragoslavele(3%) Județul Dâmbovița28%: Moroeni (1%) Județul Brașov 47%: Fundata (<1%), Moieciu(6%)	1378,40
2	ROSCI0268 Valea Vâlsanului	Albeștii de Argeș (1%), Brăduleț (77%), Corbeni (<1%), Corbi (3%), Domnești (<1%), Mălureni(<1%) Mușătești (54%), Nucșoara (<1%), Pietroșani (2%), Valea Iașului (<1%)	9582,70
3	ROSCI0258 Văile Bratia și Brătioara	Albeștii de Muscel (1%), Berevoești (<1%), Bughea de Jos (<1%)	219,70
4	ROSCI0203 Poiana cu narcise Negrași	Negrași (<1%)	4,60
5	ROSCI0122 Munții Făgăraș	Județul Argeș 54%: Arefu(89%), Berevoești (<1%), Brăduleț (7%), Lerești (38%), Nucșoara (85%), Rucăr (54%), Sălătrucu (60%), Valea Mare Pravăț (4%) Județul Vâlcea 11%: Boișoara (33%), Căineni (45%), Perișani (47%), Titești (<1%) Județul Brașov 22%: Drăguș (42%), Hârșeni (58%), Lisa (56%), Recea (48%), Sâmbăta de Sus (50%), Ucea (40%), Viștea(30%), Zărnești (17%), Șinca (35%), Șinca Nouă (5%) Județul Sibiu 13%: Arpașu de Jos (36%), Avrig (25%), Boița (<1%), Cârțișoara (64%), Porumbacu de Jos(42%), Racovița (24%), Turnu Roșu (51%)	198620,50
6	ROSCI0194 Munții Piatra Craiului	Județul Argeș 61%: Dragoslavele (9%), Dâmbovicioara (74%), Rucăr (14%) Județul Brașov 39%: Bran (2%), Fundata (12%), Moieciu (19%), Zărnești (17%)	15904,80

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI, ANUL 2021- JUDEȚUL ARGHEȘ

7	ROSCI0386 Râul Vedea	<p>Județul Teleorman 80%: Alexandria (<1%), Balaci (<1%), Buzescu (2%), Călinești (7%), Didești (<1%), Dobrotești (<1%), Drăcșenei (<1%), Drăgănești de Vede (44%), Mavrodin (6%), Măldăeni (<1%), Nanov (1%), Nenciulești (8%), Peretu (10%), Plosca (4%), Roșiorii de Vede (5%), Rădoiești (<1%), Scrioaștea (22%), Sfințești (<1%), Stejaru (20%), Săceni (<1%), Vedea (13%)</p> <p>Județul Olt 20%: Corbu (<1%), Crâmpoia (3%), Ghimpețeni (4%), Icoana (4%), Movileni (<1%), Nicolae Titulescu (9%), Tufeni (14%), Văleni (2%), Șerbănești (<1%)</p> <p>Județul Argeș: Bârla (<1%)</p>	9157.60
8	ROSCI0381 Râul Târgului - Argeșel - Râușor	<p>Județul Argeș: Albeștii de Muscel (12%), Bughea de Sus (<1%), Lerești (45%), Nucșoara (<1%), Rucăr (14%), Valea Mare Pravăț (22%)</p> <p>Județul Brașov: Zărnești (<1%)</p>	13175.90
9	ROSCI0354 Platforma Cotmeana	<p>Județul Olt: Topana (<1%), Vitomirești (1%)</p> <p>Județul Argeș 75%: Băbana (18%), Ciomăgești (11%), Cocu (20%), Cotmeana (36%), Cuca (31%), Drăganu (17%), Morărești (9%), Uda (21%)</p> <p>Județul Vâlcea 25%: Dănicei (14%), Galicea (9%), Milcoiu (<1%), Nicolae Bălcescu (19%), Olanu (2%), Stoilești (5%)</p>	12554.40
10	ROSCI0341 Pădurea și Lacul Stolnici	<p>Județul Argeș: Hârșești (<1%), Stolnici (15%)</p> <p>Județul Olt: Sârbii-Măgura (<1%)</p>	1524.60
11	ROSCI0326 Muscelele Argeșului	<p>Județul Argeș: Aninoasa (11%), Bălilești (12%), Coșești (28%), Davidești (5%), Domnești (9%), Hârtiești (13%), Mihăești (17%), Pietroșani (24%), Poienarii de Muscel (20%), Schitu Golești (34%), Vlădești (28%), Vulturești (18%)</p>	10040
12	ROSCI0316 Lunca Râului Doamnei	<p>Județul Argeș: Coșești (<1%), Dârmănești (1%), Domnești (<1%), Pietroșani (4%)</p>	405.40
13.	ROSCI0177 Pădurea Topana	<p>Județul Olt: Topana (26%)</p> <p>Județul Argeș: Ciomăgești (<1%), Uda (<1%)</p>	894

SPA

Nr. crt.	Obiectiv declarat prin HG 917/2011	Localizare	Suprafața ha
●	Județul Argeș		2680,25
1.	ROSPA0062 Lacurile de acumulare de pe Argeș	Județul Argeș: Bascov (5%), Bradu (2%), Budeasa (3%), Baiculesti (2%), Curtea de Arges (2%), Calinesti (1%), Cateasca (7%), Merisani (9%), Pitesti (3%), Topoloveni (<1%), Stefanesti (2%)	2291,40
2.	ROSPA0098 Piemontul Făgăraș	Județul Argeș: Arefu (<1%) Județul Sibiu: Arpasu de Jos (51%), Avrig (27%), Carta (<1%), Cartisoara (72%), Porumbacu de Jos (65%), Racovita (58%), Turnu Rosu (12%) Județul Brașov: Dragus (51%), Harseni (39%), Lisa (60%), Recea (43%), Sambata de Sus (41%), Ucea (18%), Victoria (45%), Vistea (21%), Sinca (52%), Sinca Noua (21%)	71201,70
3.	ROSPA0165 Piatra Craiului	Județul Argeș: Albeștii de Muscel(<1%), Arefu(89%), Berevoești(<1%), Brăduleț(7%), Lerești(38%), Nucșoara(85%), Rucăr(54%), Sălătrucu(62%), Valea Mare Pravăț(4%) Județul Vâlcea: Boișoara(33%), Căineni(45%), Perișani(47%), Titești(<1%) Județul Brașov: Drăguș(42%), Hârseni(58%), Lisa(56%), Recea(48%), Sâmbăta de Sus(50%), Ucea(40%), Viștea(30%), Zărnești(17%), Șinca(35%), Șinca Nouă(5%) Județul Sibiu: Arpașu de Jos(36%), Avrig(25%), Boița(<1%), Cârțișoara(64%), Porumbacu de Jos(42%), Racovița(24%), Turnu Roșu(51%)	15904.80

Prezentare succintă a unor situri Natura 2000

- Munții Leaota –

Situl Natura 2000 ROSCI102 Munții Leaota are 25% din suprafață în județul Argeș.

Caracteristica principală o constituie cele 2 tipuri de habitat comunitar (tufărișuri alpine și boreale și pajiști alpine pe substrat silicios), unde sunt localizate 3 specii de mamifere, o specie de amfibieni și alte 14 specii de interes general. Acest sit indeplinește rolul de coridor ecologic de conectare a sitului Natura 2000 ROSCI0194 Piatra Craiului cu situl Natura 2000 ROSCI0013 Bucegi.

Masivul Leaota este situat la capătul sudic al flancului vestic al Bucegilor, de care se leagă prin Șeaua Buccea, fiind cel mai vechi nucleu, al complexului montan Bucegi, de care aparțin: Munții Leaota, Munții Bucegi, Munții piatra Craiului, Culoarul Rucăr-Bran-Dragoslavele și Culoarul Prahovei.

Spre est limita este marcată de obârșia largă a pârâului Bângăleasa, iar până la confluența cu Ialomița, de Valea Brăteului, care curge parțial la contactul dintre calcare și cristalin. Leaota este separată în continuare de Masivul Bucegi, până în apropiere de Moroieni, prin Valea Ialomiței. Limita de sud poate fi urmărită pe un aliniament de denivelări altimetrice, prin care culmile împădurite ale Munților Leaota, domină cu 300-400 m dealurile acoperite cu fânețe și livezi ale Subcarpaților Dâmboviței.

Inventarul floristic al cormofitelor din teritoriul munților Leaota cuprinde 884 de taxoni, dintre care 810 specii, 48 de subspecii și 26 varietăți, repartizați în 359 de genuri și 93 de familii. Numărul de specii identificate în Munții Leaota reprezintă 23 % din totalul speciilor cunoscute în flora țării noastre. În lista roșie a plantelor vasculare din România sunt înscrise 84 de specii, care aparțin la diferite categorii sezologice (o specie periclitată, 7 vulnerabile, 70 periclitate și 6 neamenințate).

- Munții Făgăraș –

Situl Natura 2000 ROSCI0122 Munții Făgăraș are cuprinsă în județul Argeș o suprafață de 54%, iar cele 6 specii de mamifere, își au arealul pe 27 tipuri și subtipuri de habitat. În Munții Făgăraș, se regăsesc 3 specii de amfibieni, 3 specii de pești și 14 specii de nevertebrate cuprinse în Anexa 2 din Directiva Habitate.

Situl Munții Făgăraș, cupride 7 specii de plante comunitare.

Grupa Făgăraș face parte din cadrul Carpaților Meridionali, fiind limitată la est de Valea Damboviței, la vest de Valea Oltului, la nord de depresiunea colinară a Transilvaniei și la sud de Subcarpații Getici.

Munții Făgărașului se prezintă sub forma unei creste principale, o veritabilă coloană vertebrală orientată pe direcția est-vest din care se desprind mai multe culmi laterale atât spre nord cât și spre sud. Privită dinspre nord, creasta principală apare ca o înșiruire de vârfuri separate prin șei puțin adânci.

Munții Făgărașului sunt cei mai înalți munți ai României. În cuprinsul lor se află opt din cele 14 vârfuri ale munților României care ating altitudinea de 2500 m: Moldoveanu (2544 m), Negoiu (2535 m), Colțul Viștei Mari (2527 m), Lespezi (2522 m), Cornul Călțunului (2510 m), Vânătoarea lui Buteanu (2507 m), Hârtopu (2506 m), Dara (2500 m).

Rețeaua hidrografică este densă, cuprinzând Argeșul cu afluentul său Vâlsan, Râul Doamnei cu afluenții Argeșel și Râul Târgului, Dâmbovița, Oltul. Dintre lacuri, deosebite sunt cele glaciare din Făgăraș (Lacul Bâlea, Lacul Capra și Lacul Podragul Mare) și cele antropice (Lacul Vidraru pe râul Argeș). Apele subterane cuprind ape freatice de mică adâncime și lipsite de continuitate.

- **Valea Vâlsanului –**

Se situează 100% în județul Argeș și cuprinde un singur tip principal de habitat. Acesta e reprezentat de "păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Frasinus excelsior*. Aici regăsim o singură specie de mamifere și una de amfibieni alături de cele 7 de nevertebrate.

În râul Vâlsan, afluent stâng al râului Argeș, a fost descoperit în august 1956 și descris pentru prima dată în știință, aspretele. **Aspretele (*Romanichthys valsanicola*)** este o fosilă vie și este cel mai rar pește din Europa, și - după unele estimări - chiar din lume, care la ora actuală supraviețuiește numai România.

Romanichthys valsanicola (Bănărescu, 2003)

- **Văile Bratiei si Brătioarei**

Localizate 100% în județul Argeș, se caracterizează printr-un singur tip de habitat unde se găsesc: o specie de pește și una de amfibieni, alături de 7 subtipuri de habitat.

Situl a fost desemnat în vederea protecției pădurilor de anin alb (*Alnus incana*) și anin negru (*Alnus glutinosa*) și este localizat pe versantul sudic al munților Făgăraș în extremitatea sudică a Masivului Iezer, în lunca îngustă a râului Bratia (afluent al Râului Doamnei, în amonte de localitatea Cârdeștii de Muscel) la o altitudine de 750-1040 m, pe substrat de roci silicioase, pietrișuri și nisipuri frecvent grosiere, soluri aluviale slab humifere și litice. Viiturile au modificat frecvent albia râului. Versanții care marginesc lunca sunt abrupti (pante mari) și sunt acoperiți preponderent de păduri de fag. Procentul de suprafață din sit cuprins la categoria alte terenuri, reprezintă prundișuri, poieni, drumuri forestiere, alții și luciu de apă.

Pe lângă aninul alb (*Alnus incana*) apar exemplare bătrâne de dimensiuni mari de fag (*Fagus sylvatica*), frasin (*Fraxinus excelsior*) și paltin de munte (*Acer pseudoplatanus*).

Poiana cu narcise de la Negrași

Importanța sitului este dată de prezența speciei de narcise *Narcissus poeticus* L.ssp.*radiiflorus* (Salisb.) Baker. Florile, solitare, sunt cu petale albe, cu o coronulă foarte scurtă de 1-2,5 mm, gălbuie, cu marginea roșiatică. Tulpinile sunt mai subțiri și frunzele mai

înguste (3-5 mm) decât la alte specii de narcise. Datorită poziției sudice a arealului protejat, narcisele înfloresc la sfârșitul lunii aprilie și se mențin în floare până la sfârșitul lunii mai.

ROSPA0062 Lacurile de acumulare de pe Argeș

Situl Natura 2000 (ROSPA 0062) Lacurile de acumulare de pe Argeș, reprezintă o arie naturală protejată al carei scop este conservarea unor habitate și specii avifaunistice importante sub aspect faunistic și forestier, ținând cont de modificările suferite, apariția de noi habitate și numărul mare de specii de păsări de pasaj pe care le adăpostește. Situația geografică a sitului în apropierea zonelor intens locuite și pronunțat urbanizate, oferă o puternică amprentă caracterului peisagistic și recreativ.

Situl este important în perioada de migrație pentru 9 specii de păsări și pentru iernat pentru 15 specii.

În perioada de migrație, situl găzduiește mai mult de 20000 de exemplare ceea ce face ca lista de specii de păsări, de interes comunitar să fie mai mare dar prezența acestora trebuie confirmată prin studii în teren.

Spectrul floristic arată ca domină elementele eurasiatice (28,3%), europene (13,75%) și central-europene (11,3%). Elementele geofite sunt cele mai răspândite, urmate de terofite (la sud de Pitești). Vegetația zonală e reprezentată de zona nemorală cu păduri de foioase caducifoliolate-gorun – carpen – fag. Substratul arborescent este completat cu *Quercus petraea*, *Acer tataricum*, *Fagus sylvatica*. Vegetația ierboasă este formată din *Galium schultesii*, *Cardamine bulbifera*, *Veronica officinalis*, *Galium odoratum*, *Asarum europaeum*, gruparea *Agrostio – Festucetum sulcatae* sau *Rumiri acetosellae*.

Habitat de importanță comunitară -Tipuri de habitate: 40A0*-Tufărișuri ponto-panonice de porumbar și salba moale, 6510*-Pajiști danubiano-pontice de *Poa pratensis* și *Festuca pratensis*, 9110* - Păduri sud – est carpatice de fag (*Fagus sylvatica* cu *Festuca drymeia*), 91V0* - Păduri dacice de fag și carpen cu *Carex pilosa*, 91Y0* – Păduri geto-dacice de gorun cu *Dentaria bulbifera*, 91E0*- Păduri daco- getice de lunci colinare de arin negru (*Alnus glutinosa*) cu *Stellaria nemorum*, 92A0*- Păduri danubiene de salcie albă (*Salix alba* cu *Rubus caesius*). Datele, culese din studii efectuate anterior amenajărilor hidroenergetice evidențiază prezența lupului (*Canis lupus*), vulpea (*Vulpes vulpes*), jderul de copac, mistrețul (*Sus scrofa*), căprioara, iepurele.

5.3.4. Managementul ariilor naturale protejate din județul Argeș

Managementul ariilor naturale protejate se realizează în conformitate cu prevederile OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice aprobată prin Legea 49/2011, cu HG nr. 918/2010 privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia și cu OM nr. 1948/2010 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare și a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare.

Având în vedere că începând din data de 1 mai 2017 a intrat în vigoare Legea nr. 95/2016 privind înființarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, responsabilitatea managementului ariilor naturale protejate care au avut custode, aparține Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate (ANANP).

Situația ariilor naturale protejate atribuite în administrare este redată în tabelele de mai jos:

Situri Natura 2000 atribuite în administrare la nivelul județului Argeș, în anul 2021

Tabel 5.3.4.1.

Nr. crt.	Judet	Denumire arie	Suprafata	Administrator	Plan de management
Judetul Arges					
1.	Judetul Argeș (71%) , Brașov	ROSCI0194 Munții Piatra Craiului ROSPA0165 Piatra Craiului	15904,80	RNP reprezentat prin Administrația Parcului Național Piatra Craiului	Planul de management revizuit a fost aprobat prin OM 296/21.02.2020

Planuri de management și regulamente ale parcurilor naționale și naturale și Situri Natura 2000 aprobate prin acte normative.

Tabel 5.3.4.2.

Nr. crt.	Județ	Denumire arie	Suprafața (ha)	Administrator Plan de management
Județul Argeș				
1.	Parcul Național Piatra Craiului -- ROSCI0194	Munții Piatra Craiului	15904,80	Planul de management revizuit a fost aprobat prin OM 296/21.02.2020
2.	ROSCI0122 ROSPA0098	Munții Făgăraș Piemontul Făgăraș	198620.50 71201.70	Planul de management a fost aprobat prin HG 1156/24.06.2016
3.	ROSPA0062	Lacurile de acumulare de pe Argeș	2291.40	Plan de Management aprobat prin Ordinul MMAP nr.1183/27.06.2016
4.	ROSCI0102	Leaota	1378.40	Plan de Management aprobat prin OM 813/28.04.2016
5.	ROSCI0381	Râul Târgului - Argeșel Râușor	13175.90	Plan de Management in curs de elaborare
6.	ROSCI0326	Muscelele Argeșului	10040	Planul de Management aprobat prin OM 1165/27.06.2016
7.	ROSCI0354	Platforma Cotmeana	12554.40	Planul de Management aprobat prin OM nr. 1201/28.06.2016
8.	ROSCI0386	Râul Vedea		Planul de Management aprobat prin OM nr. 1175/27.06.2016
9.	ROSCI0177	Pădurea Topana		Planul de Management aprobat prin OM nr. 654/2016
10.	ROSCI203	Poiana cu Narcise de la Negrași		Planul de Management aprobat prin OM nr. 1313/2014

Arii naturale protejate atribuite în administrare la nivel județean (declarate prin legea 5/2000, HG2151/2004, HG1143/2007)

Tabel 5.3.4.3

Nr. Crt.	Județ	Denumire arie		Suprafața (ha)	Custode/ administrator
	Judetul Argeș				
1.	Argeș	2.112.	Avenul din Grind	0.5	Administrația Parcului National Piatra Craiului
		2.111.	Peștera Stanciului	0.5	
		2.104.	Zona carstică - Cheile Dâmbovița	2000	
		2.109.	Peștera Dâmbovicioara	0.5	
		2.110.	Peștera Uluce	0.5	
			Peștera Dobreștilor	0.5	
			Peștera nr.15	0.5	